

طرح شفافیت قوای سه گانه و دستگاه های اجرایی و سایر نهادها

طرح شفافیت قوای سه گانه و دستگاه های اجرایی و سایر نهادها- اعاده شورای نگهبان

ماده 1

ماده 1- دستگاهها، نهادها، سازمانها و مؤسسات مشمول این قانون عبارتند از:

الف- قوه مقننه شامل مجلس شورای اسلامی، دیوان محاسبات کشور و تمامی سازمانها و مؤسسات وابسته به آنها

ب- هیئت وزیران و کلیه کمیسیونها و کارگروههای متشکل از وزرا یا نمایندگان دستگاه های دولتی، کلیه وزارتخانهها، سازمانها و مؤسسات دولتی، شرکت های دولتی، شرکت هایی که دولت یا مؤسسات عمومی غیردولتی در آن دارای سهام مدیریتی یا سهام کنترلی باشند، شعب بدوی و تجدیدنظر سازمان تعزیرات حکومتی، مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت و همچنین دستگاههایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است، اعم از اینکه قانون خاص خود را داشته و یا از قوانین و مقررات عام تبعیت نمایند از جمله شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران، شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، سازمان بنادر و دریانوردی و شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران، سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و تمامی مؤسسات و شرکت های تابع یا وابسته به آنها، دانشگاهها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی به استثنای دانشگاهها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی خصوصی، دانشگاه آزاد اسلامی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی ازجمله شهرداریها، هلال احمر جمهوری اسلامی ایران و تمامی سازمانها، مؤسسات و شرکت های تابع یا وابسته به آنها، صندوق های بازنشستگی از جمله صندوق بازنشستگی کشوری، صندوق های بازنشستگی پس انداز و رفاه کارکنان صنعت نفت، صندوق ذخیره فرهنگیان، صندوق بازنشستگی سازمان صدا و سیما و صندوق بازنشستگی کارکنان فولاد.

پ- قوه قضائیه شامل دادگستری و مراجع قضایی مانند: دادگاه انقلاب و دادر، دیوان عالی کشور، دادستانی کل و نیز تمامی سازمانها، مؤسسات و شرکت های تابع یا وابسته به آنها از جمله سازمان زندانها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور، سازمان بازرسی کل کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان قضایی نیروهای مسلح، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و همچنین شوراهای حل اختلاف و نهادهای تحت نظر آن مانند مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه، کانون های وکلای دادگستری، کانون کارشناسان رسمی دادگستری، کانون سردفتران و دفتریاران، کانون دفاتر خدمات الکترونیک قضایی مرکزی.

ت- کلیه شوراها و شوراهای عالی که به موجب قانون مصوب مجلس شورای اسلامی یا شورای انقلاب تشکیل شده اند و همچنین شوراهای عالی وابسته به قوه مجریه، شوراهای اسلامی شهر و روستا، بخش، شهرستان، استان و شورای عالی استانها.

تبصره- شورای امنیت کشور، شوراهای تأمین استان‌ها و شهرستان‌ها از حکم این بند مستثنی هستند.

ث- سازمان‌های مردم‌نهاد و خیریه‌ها و شرکت‌های تعاونی توسعه و عمران شهرستانی و کلیه مؤسسات خصوصی عهده‌دار خدمات عمومی موضوع بند «ب» ماده (1) قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد مصوب 1390 مانند سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران، سازمان‌های نظام مهندسی، اتاق‌های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، اصناف و تعاون.

تبصره- نیروهای مسلح، وزارت اطلاعات و سازمان انرژی اتمی ایران از حکم این قانون مستثنی هستند.

ایراد شورای نگهبان:

ماده 2- ...
با عنایت به نظر هیأت عالی نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام در خصوص طرح فوق، مصوبه در موارد مذکور در نامه این هیأت، مغایر بند 2 اصل 110 قانون اساسی شناخته شد. به پیوست نظر این هیأت به شماره 0101/102920 مورخ 1/9/1401 در خصوص این طرح عیناً جهت اقدام لازم ارسال می‌گردد.
(مغایرت‌های مذکور در خصوص مواد 1، 2، 3 و 4 مصوبه مجلس شورای اسلامی کماکان به قوت خود باقی است.)

(توسعه دامنه این مصوبه به آن دسته از فعالیت‌های مؤسسات خصوصی عهده‌دار خدمات عمومی که ارتباطی با نظارت‌های حاکمیتی ندارد معطوف به رفع نیازهای واقعی در قانون‌گذاری نیست.)

مصوبه کمیسیون:

یک تبصره به عنوان تبصره (1) به ماده (1) الحاق و تبصره فعلی به عنوان تبصره (2) اصلاح می‌شود.

تبصره 1- فعالیت‌های مؤسسات خصوصی حرفه‌ای عهده‌دار خدمات عمومی که هیچگونه ارتباطی با مأموریت‌های عمومی آن دستگاه ندارد از شمول این قانون مستثنی است. تشخیص فعالیت‌های مذکور بر عهده کمیسیون موضوع ماده (18) قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات مصوب 6/11/1387 با اصلاحات و الحاقات بعدی آن می‌باشد.

ماده 2

ماده 2- مضمولین این قانون موظفند داده‌ها و اطلاعات ذیل را که مربوط به آن دستگاه می‌باشد، از طریق سامانه‌های مربوط به خود منتشر و در دسترس عموم قرار دهند:

الف- اطلاعات مدیران و کارکنان شامل تحصیلات، سوابق، میزان دریافت ماهانه و سالانه و نحوه به‌کارگیری آن‌ها و همچنین برنامه‌ها، صلاحیت‌ها و طرح‌های مصوب و فرآیندهای اداری مؤسسات مضمول

ب- اطلاعات راجع به اموال، دارایی‌ها، درآمدها و هزینه‌ها، تخصیص و توزیع بودجه و تجهیزات، واگذاری زمین، تسهیلات، مشخصات املاک و ساختمان‌ها (تحت تملک، در اختیار و مورد استفاده یا بهره‌برداری) و همچنین کمک‌ها و واگذاری‌های بلاعوض اعم از اعطایی و دریافتی

تبصره- سازمان های خیریه از اعلام اسامی کمک گیرندگان مستثنی هستند.

پ- کلیه آراء قطعی مراجع قضائی و شبه قضائی با رعایت موازین امنیتی و شرعی و حفظ اطلاعات شخصی

ت- متن، متمم و الحاقات تمامی قراردادهای مربوط به معاملات بزرگ و متوسط مطابق قوانین و مقررات کشور

ث- مبالغ تعرفه ها و عوارض و هزینه های ارائه خدمات و مصوبات، مرجع تصویب آنها و مستندات مربوط به صلاحیت تصویب

ج- فرصت های سرمایه گذاری و همکاری در قالب های مشارکت و شرایط استفاده از این فرصت ها

چ- فرصت های اشتغال و به کارگیری و جذب نیروی انسانی و شرایط آن

ح- فرآیندها و مراحل اداری اخذ و صدور هرگونه مجوز یا پروانه فعالیت

خ- تمامی اسناد بالادستی، قوانین و مقررات حوزه فعالیت خود.

تبصره 1- شمول بندهای «الف»، «ب»، «ت»، «ج» و «چ» این ماده بر نهادهای زیر نظر مقام معظم رهبری منوط به اذن ایشان است.

تبصره 2- عدم انتشار موضوع هریک از بندهای این ماده در موارد امنیتی و مغایر مصالح ملی با درخواست بالاترین مقام دستگاه و صرفاً با تشخیص دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی مجاز خواهد بود.

تبصره 3- در صورت اختلاف در تشخیص مصادیق موضوع این ماده، تصمیم گیری در خصوص بند «الف» ماده (1) این قانون بر عهده جلسه مشترک هیأت رئیسه و رؤسای کمیسیون های تخصصی مجلس شورای اسلامی و در خصوص بند «پ» ماده مزبور بر عهده رئیس قوه قضائیه و در سایر موارد بر عهده کمیسیون موضوع ماده (18) قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات مصوب 6 / 11 / 1387 با اصلاحات و الحاقات بعدی است.

ایراد شورای نگهبان:

با عنایت به نظر هیأت عالی نظارت بر حسن اجرای سیاست های کلی نظام در خصوص طرح فوق، مصوبه در موارد مذکور در نامه این هیأت، مغایر بند 2 اصل 110 قانون اساسی شناخته شد.

مصوبه کمیسیون:

در ماده (2) کمیسیون بر مصوبه قبلی مجلس اصرار ورزید.

ماده 4

ماده 4- مشمولین این قانون به استثنای شوراهای اسلامی روستا موظفند هر شش ماه یک بار گزارش عملکرد اجرای این قانون را به مجلس شورای اسلامی ارسال نمایند.

ایراد شورای نگهبان:

1. در ماده (3)، با توجه به اصرار مجلس شورای اسلامی بر مصوبه سابق خود، ایرادات پیشین این شورا کماکان به قوت خود باقی است. ایرادات مربوط به ماده (4) نیز مبنیاً به قوت خود باقی است.

2- با عنایت به نظر هیأت عالی نظارت بر حسن اجرای سیاست های کلی نظام در خصوص طرح فوق، مصوبه در موارد مذکور در نامه این هیأت، مغایر بند 2 اصل 110 قانون اساسی شناخته شد.

الف) دامنه شمول قانون

ماده 1- دستگاه ها و نهادها و سازمان ها و موسسات مشمول این قانون عبارتند از:

1-1- کلیه دستگاه های اجرایی موضوع ماده 5 قانون مدیریت خدمات کشوری از جمله هیات وزیران و کلیه کمیسیون ها و کارگروه های متشکله مرکب از وزرا یا مدیران دستگاه های دولتی و کلیه وزارتخانه ها، سازمانها، موسسات، شرکت های دولتی، موسسات انتفاعی وابسته به دولت، بانک ها و موسسات اعتباری دولتی و همچنین دستگاههایی که شمول قانون بر آن ها مستلزم ذکر یا تصریح نام است، اعم از اینکه قانون خاص خود را داشته و یا از قوانین و مقررات عام تبعیت نمایند از جمله شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران، شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان بنادر و کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران، سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و تمامی موسسات و شرکت های تابع یا وابسته به آن ها، دانشگاه ها و موسسات آموزشی و پژوهشی و موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و مومضوع ماده 3 قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب 1386 از جمله شهرداری ها، کمیته امداد امام خمینی، هلال احمر جمهوری اسلامی ایران و تمامی سازمان ها، موسسات و شرکت های تابع یا وابسته به آن ها و شوراهای اسلامی شهر و روستا، بخش، شهرستان، استان و شورای عالی استان ها

2-1- قوه مقننه شامل مجلس شورای اسلامی، دیوان محاسبات کشور، و تمامی سازمان ها، موسسات و شرکت های تابع یا

وابسته به آن ها

3-1- قوه قضاییه شامل دادرها و دادگاه های دادگستری اعم از دادگاه های عمومی و ویژه، سازمان بازرسی کل کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان قضایی نیروهای مسلح و تمامی سازمان ها، موسسات و شرکت های تابع یا وابسته به آنها و همچنین شوراهای حل اختلاف

4-1- مجمع تشخیص مصلحت نظام، شورای عالی انقلاب فرهنگی، شورای عالی فضای مجازی و کلیه شوراهای عالی که به موجب قانون مصوب مجلس شورای اسلامی تشکیل شده اند.

5-1- کلیه موسسات عهده دار خدمات عمومی از جمله شامل کانون های وکلای دادگستری، کانون کارشناسان رسمی دادگستری، سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران، سازمان های نظام مهندسی، اتاق های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، اصناف و تعاون، دانشگاه آزاد اسلامی، دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی، مدارس و موسسات اعتباری و شرکت های بیمه غیردولتی.

(ب) نحوه اقدام

ماده 2- مضمولین این قانون موظفند داده ها و اطلاعات عمومی و تصمیمات متخذه سازمان یا شورای متبوع خود را به موجب قوانین و مقررات از طریق سامانه های مربوط به خود منتشر و اطلاع رسانی نمایند، بطوری که عدم بارگذاری هر کدام از اطلاعات، به معنای محرمانه بودن اطلاعات مربوط به حساب آید.

ماده 3- رییس مجلس شورای اسلامی و رییس قوه قضاییه موظفند مصادیق داده و اطلاعات عمومی در هر کدام از نهادها و دستگاه های متبوع خود را علاوه بر مواردی که به عنوان اطلاعات عمومی در قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات

مشخص شده است معین کرده و پس از 4 ماه از تصویب این قانون جهت دسترسی عمومی به این اطلاعات به کمیسیون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات ابلاغ نمایند.

ماده 4- تمامی نهادهای شورایی کشور مشتمل بر مجلس شورای اسلامی، مجمع تشخیص مصلحت نظام، شوراهای اسلامی شهر و روستا و شوراهای عالی کشور موظفند مشروح مذاکرات خود را اعم از صحن و کمیسیون های تابع آن ها و آرای ماخوذه از اعضا را بلافاصله در پایگاه اطلاع رسانی خود منتشر نمایند. آیین نامه محرمانگی و غیرعلنی بودن جلسات هرکدام از نهادها و شوراهای پس از سه ماه از تصویب این قانون باید تعیین و پس از تصویب شورای امنیت ملی به اطلاع عموم رسانده شود.

ماده 5- وزارت ارتباطات فناوری اطلاعات موظف است ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون، با همکاری سازمان اداری و استخدامی کشور و دستگاه های ذیربط، ضوابط ایجاد، نگهداری و اشتراک گذاری اطلاعات شامل طراحی فرم ها و قالب های مورد قبول اسناد را برای تمامی دستگاه ها و نهادهای مشمول این قانون، به گونه ای تدوین کند و پس از تصویب شورای اجرایی فناوری اطلاعات با تایید شورای امنیت ملی، جهت اجرا ابلاغ نماید که اطلاعات منتشر یا به اشتراک گذاشته شده توسط موسسات مشمول بدون وابستگی به فناوری های خاص توسط نرم افزارهای متنوع قابل استفاده و پردازش باشند. همچنین ضوابط ایجاد، اداره و به روزرسانی پایگاه های اطلاع رسانی موسسات مشمول را از جهت محتوا، سهولت و نحوه دسترسی کاربران، قابل اعتماد بودن و قابل فهم بودن برای عموم مردم، توسط وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات تهیه شده، پس از تصویب شورای اجرایی فناوری اطلاعات جهت اجرا ابلاغ می گردد.

ماده 6- عدم اجرا یا اجرای ناقص تکالیف مقرر در این قانون یا انتشار اطلاعات مغایر مفاد این قانون تخلف محسوب و متخلف یا متخلفان حسب مورد براساس رای هیات های رسیدگی به تخلفات اداری و با توجه به اهمیت موضوع به یکی از مجازات های اداری مقرر در بندهای (ج) تا (ی) ماده 9 قانون رسیدگی به تخلفات اداری- مصوب 1372- یا مجازات متناسب مطابق قوانین مربوط محکوم می شوند.